

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
24 iulie 2019

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

SUBIECTUL I **(60 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő szövegeket, oldja meg a feladatokat!

Lassanként, észrevétlenül idegenedtünk el. Én mindezek ellenére értettem őt. Ő is engem. Csakhogy titokban már bírálgattuk egymást. A magyarázkodás, hogy értjük egymást, de mégsem értjük, idegesített mindkettőnket. Ki-ki ment a maga útján. Ő balra. Én jobbra. [...]

Hogy ki volt ő nekem és mi volt, azt bajos volna töviről hegyire elmondani. Ilyesmire nem is vállalkozhatnék. Emlékezetem nem oly régi, mint barátságunk. Ennek kezdete még csecsemőkorom ősemberi homályába vész el. Mióta az eszem tudom, közel volt hozzám. Mindig előttem vagy mögöttem, mindig mellettem vagy ellenem. Imádtam vagy utáltam. Közönyös sohase voltam iránta.

(Kosztolányi Dezső: *Esti Kornél – Első fejezet, melyben az író bemutatja és leleplezi Esti Kornélt, e könyv egyetlen hőseit*)

Az Esti az borongós alkonyat, lila esthajnal, boldog óra, az Esti az lebukó napfény, az Esti az lenge szellő és csöndes beszélgetés, baráti borozás és magányos ima, az Esti az egy név, amely ugyan már foglalt, de amely épp azt állítja incselkedve magáról, hogy ő üres, hogy betöltendő, hogy még (mindig még!) meghatározatlan, légy a végtelen, mondja. Nevezzelek Esti Kornélnak.

De ha kilépett a magyar nyelv hatalom nélküli bensőségességéből, és bemutatkozott, kis biccentéssel, mely szerény volt és öntudatos, darf ich mich vorstellen, Kornél Esti, vagy olykor bohóckodva: Cornelius Esti, az nem jelentett semmit, az Esti helyén nem volt semmi, még csak egy fekete lyuk sem. Végül is ez a sem volt Esti Kornél szép élete, a végtelennel kecsegtető semmi, a semmivel rémítő végtelen.

(Esterházy Péter: *Esti – Esti: bemutatás*)

- Írjon egy-egy rokon értelmű szót/kifejezést a következőkhöz:
töviről hegyire, mióta az eszem tudom, közönyös sohase voltam iránta **3 pont**
- Írjon ki a szövegekből 2 képzett szót, és nevezze meg a szóelemeket! **2 pont**
- Egészítse ki a következő mondatot
a. egy módhatározóval, b. egy módhatározói mellékmondat
Nevezzelek Esti Kornélnak. **4 pont**
- Mutassa be a magyar nyelv tömorfémáinak típusait! Kijelentéseit a szövegből vett példákkal támassza alá! **8 pont**
- Mutassa be a szövegtípusokat! Határozza meg a fenti szövegek típusát! **3 pont**
- Mutassa be a két szerző viszonyát Esti Kornélhoz a szövegek alapján! **5 pont**
- Értelmezze a következő kijelentést a szöveg alapján:
Végül is ez a sem volt Esti Kornél szép élete, a végtelennel kecsegtető semmi, a semmivel rémítő végtelen. **5 pont**
- A fenti szövegekből kiindulva írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: *A regény a játék és a hipotézisek birodalma!* Értekezésében vegye figyelembe a következő szempontokat:

- a valóság és a valóságváltozatok szerepe a történetmondásban
- a történetalakítás jellegzetességei
- az alakteremtés jellegzetességei
- a prózanyelv metaforizációja, a dialogikus játék jelentésképző szerepe

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

30 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Tervezze meg az értékelés lehetséges módozatait egy olyan tanítási egységre vonatkoztatva, melynek témája a XX. századi regény! Figyeljen a következő szempontokra:

Az értékelési módszerek, eljárások megnevezése

A tematikához való igazodás

Helyes módszerválasztás

A módszerek alkalmazása a didaktikai célnak megfelelően

Kreatív megoldások

Helyes fogalomhasználat, a tudományos ismeretek igényes alkalmazása